

פֶּתַח וְאָמַר, (קהלת ז) אֵת הַכֹּל
רְאִיתִי בְיַמֵּי הֶבְלִי יֵשׁ צָדִיק אֲבָד
בְּצַדְקוֹ וְיֵשׁ רָשָׁע מְאָרִיךְ בְּרַעְתּוֹ.
הַפְּסוּק הַזֶּה לְמַדְנֵנוּ לְבֵית רַבִּי
דוֹסְתָאֵי סְבָא, שֶׁהָיָה אוֹמֵר מִשְׁמוֹ
שֶׁל רַבִּי יִיסָא סְבָא. אֵת הַכֹּל
רְאִיתִי בְיַמֵּי הֶבְלִי, וְכִי שָׁלְמָה
הַמֶּלֶךְ שֶׁהָיָה חָכֵם עַל הַכֹּל, אִיךְ
אָמַר כֵּן שֶׁהוּא רָאָה הַכֹּל בְּזִמְנָן
שֶׁהוּא הֵלֵךְ בְּחֻשְׁכִּים שֶׁל הָעוֹלָם?
שֶׁהָרִי כָּל מִי שֶׁמִּשְׁתַּדֵּל בְּחֻשְׁכִּים
שֶׁל הָעוֹלָם, לֹא רוֹאֶה דָּבָר וְלֹא
יֹדֵעַ דָּבָר?

אֲלֵא כֵּן נִתְפָּאֵר, בְּיַמֵּי שְׁלֹמֹה
הַמֶּלֶךְ עֲמָדָה הִלְבְּנָה בְּשִׁלְמוֹתָהּ,
וְשִׁלְמָה הִתְחַפֵּם עַל כָּל בְּנֵי
הָעוֹלָם, וְאָז רָאָה הַכֹּל וְיָדַע הַכֹּל.
וּמָה רָאָה? רָאָה כ"ל, שֶׁלֹּא יוֹ מִן
הִלְבְּנָה, וְהָיָה מְאִיר לָהּ הַשֶּׁמֶשׁ
(לֹא בְשֶׁמֶשׁ). זֶהוּ שֶׁפְּתוּב אֵת הַכֹּל
רְאִיתִי בְיַמֵּי הֶבְלִי. מַה זֶה הֶבְלִי?
זוֹ הִלְבְּנָה שֶׁנִּכְלָלֶת מִן הַכֹּל,
מִמִּים וְאֵשׁ וְרוּחַ יָחִיד. כִּהְבֵּל
שִׁיּוּצָא מִן הַפֶּה שֶׁפְּלוֹל מִן הַכֹּל.
וְהוּא רָאָה כ"ל, בְּאוֹתוֹ הִהְבֵּל
שֶׁלוֹ שְׁאַחַז בּוֹ. יֵשׁ צָדִיק אֲבָד
בְּצַדְקוֹ, בֹּא וּרְאֵה, בְּזִמְנָן
שֶׁמִּתְרַבֵּים הַצְּדִיקִים בְּעוֹלָם,
הַכ"ל הַזֶּה לֹא יוֹ מִהִלְבְּנָה
לְעוֹלָמִים, וְהַכ"ל הַזֶּה נוֹטֵל כָּל
שְׁמֵן וּמִשְׁחָה וְשִׁמְחָה שֶׁלְמַעְלָה,
וּמִתְמַלֵּא (דִּי וְרוּחַ) וְשִׁמְחָה וְגִדּוּל, כְּדִי
לְהַזְדַּוֵּג עִם הִלְבְּנָה, וְהוּא מְרוּיַח
בְּשִׁבִילָהּ.

וּבְזִמְנָן שֶׁמִּתְרַבֵּים הַרְשָׁעִים
בְּעוֹלָם וְהִלְבְּנָה נִחְשָׁכֶת, אִז
הַצְּדִיק אֲבָד בְּצַדְקוֹ. לֹא כְּתוּב
צְדִיק נֶאֱבָד, אֲלֵא צְדִיק אֲבָד,
שֶׁהָרִי לֹא נִרְאָה (מִתְחַבֵּר) בְּלִבְנָה,
וְלֹא נוֹטֵל שְׁמֵן וּמִשְׁחָה וְשִׁמְחָה
לְמַלְא אוֹתָהּ וְלְהַזְדַּוֵּג עִמָּהּ. וְעַל
זֶה צְדִיק אֲבָד בְּצַדְקוֹ, זוֹ הִלְבְּנָה,
שֶׁבְגִלָּל הִלְבְּנָה שֶׁלֹּא נִמְצְאָת
לְהַזְדַּוֵּג עִמּוֹ, הוּא אֲבָד, שֶׁלֹּא

פֶּתַח וְאָמַר (קהלת ז) אֵת הַכֹּל רְאִיתִי בְיַמֵּי הֶבְלִי
יֵשׁ צָדִיק אֲבָד בְּצַדְקוֹ וְיֵשׁ רָשָׁע מְאָרִיךְ
בְּרַעְתּוֹ. הַאִי קָרָא אוֹלִיפְנָא בִּי רַבִּי דוֹסְתָאֵי
סְבָא, דְּהָוָה אָמַר מִשְׁמִיָּה דְרַבִּי יִיסָא סְבָא. אֵת
הַכֹּל רְאִיתִי בְיַמֵּי הֶבְלִי, וְכִי שָׁלְמָה מְלִכָא
דְּהָוָה חֲפִים עַל כָּלָא, אִיךְ אָמַר הָכִי דְאִיהוּ
חֲמָא כָּלָא בְּזִמְנָא דְאִיהוּ אֲזִיל בְּחֻשְׁכֵי עֲלָמָא
דְּהָא כָּל מָאן דְּאִשְׁתַּדֵּל בְּחֻשְׁכֵי עֲלָמָא, לֹא
חֲמֵי מַדִּי, וְלֹא יָדַע מַדִּי.

אֲלֵא הָכִי אֲתַמַּר, בְּיוֹמוֹי דְשִׁלְמָה מְלִכָא,
קִיִּימָא סִיְהָרָא בְּאִשְׁלְמוֹתָא, וְאִתְחַפֵּם
שְׁלֹמֹה עַל כָּל בְּנֵי עֲלָמָא, וְכַדִּין חֲמָא כָּלָא,
וְיָדַע כָּלָא. וּמֵאִי חֲמָא. חֲמָא כ"ל, דְּלֹא אַעְדֵי
מִן סִיְהָרָא. וְהָוָה נִהִיר לָהּ שֶׁמֶשׁא (כ"א ל"ה
בְּשֶׁמֶשׁא). הָדָא הוּא דְכִתִּיב אֵת הַכֹּל רְאִיתִי בְיַמֵּי
הֶבְלִי. מָאן הֶבְלִי. דָּא סִיְהָרָא דְאִתְפְּלִילֶת מִן
כָּלָא, מִן מִיָּא וְאִשָּׁא וְרוּחָא בְּחָדָא. כִּהְבֵּל
דְנַפְיָק מִן פּוּמָא, דְכִלְיִל מְכָלָא.

וְהוּא חֲמָא כ"ל, בְּהָוָה הֶבֶל דִּילִיָּהּ, דְאִחִיד
בִּיהּ. יֵשׁ צָדִיק אֲבָד בְּצַדְקוֹ, תָּא חֲזִי,
בְּזִמְנָא דְאִסְגִּיאוֹ זַכָּאִין בְּעֲלָמָא, הַאִי כ"ל לֹא
אַעְדֵי מִן סִיְהָרָא לְעֲלָמִין, וְהַאִי כ"ל נוֹטֵל כָּל
מִשְׁחָה וְרַבּוֹ וְחִדּוֹ דְלְעִילָא, וְאִתְמַלֵּי (כ"א ידוֹ וְרוֹ)
וְחִדֵּי וְרַבִּי, בְּגִין לְאִזְדַּוּגָא בְּסִיְהָרָא, וְהוּא
רְוּחַ בְּגִינָהּ.

וּבְזִמְנָא דְאִסְגִּיאוֹ חֲזִיבִין בְּעֲלָמָא, וְסִיְהָרָא
אִתְחַשְׁכַּת, כַּדִּין צְדִיק אֲבָד בְּצַדְקוֹ,
צְדִיק נֶאֱבָד לֹא כְּתִיב, אֲלֵא צְדִיק אֲבָד, דְּהָא
לֹא אִתְחַזִּי (נ"א אִתְחַבֵּר) בְּסִיְהָרָא, וְלֹא נוֹטֵל מִשְׁחָה
וְרַבּוֹ וְחִדּוֹ לְמַלְיָא לָהּ, וְלְאִזְדַּוּגָא עִמָּהּ. וְעַל
דָּא צְדִיק אֲבָד, בְּצַדְקוֹ, דָּא סִיְהָרָא, דְכִבְגִין
סִיְהָרָא דְלֹא אִשְׁתַּכַּחַת לְאִזְדַּוּגָא עִמָּיָה, הוּא
אֲבִיד, דְלֹא שְׂאִיב מִחִידּוֹ כְּמָה דְהָוָה עֲבִיד.